

OVERDENKING SILO zondag 20 mei 2018 PINKSTEREN

ÉÉN IN DE GEEST

Voorganger: Regien Smit

Handelingen 2, 1-24 en 1 Korintiërs 12, 4-14

Eén in de Geest, is dat hetzelfde als één van geest? Of eendrachtig zijn? Velen hebben er nogal wat voor over om dat te bereiken: de neuzen één kant op! Met één mond spreken! Afgelopen week was er in het kabinet weer zo'n kwestie. De minister van Justitie versprak zich bij Pouw en de dag daarop had Rutte weer de grootste moeite om het vlot recht te trekken, nee, er bestaat geen enkele twijfel over de koers van het kabinet! Het zal die dag behoorlijk geknetterd hebben in het torentje! Samen één krachtig geluid laten horen? Er zijn best wat aantrekkelijke kanten aan, vooral voor hen, die dan aan de top willen staan en dat willen aanvoeren. Dat heeft wel smoel! Dat is lekker herkenbaar! Maar alle dromen en fantasieën op een stokje, ik ben ervan overtuigd, dat één in de Geest met iets heel anders te maken heeft.

Het is de herontdekking en verdieping en verbreding van het feest van herkenning in het oerverhaal van Genesis 2, waar Adam Eva ziet en uitroept:

**eindelijk! Iemand net als ik!
Vlees van mijn vlees,
gebeente van mijn gebeente!
Een, gebouwd uit Adam materiaal,
dus echt hetzelfde maaksel!
Beide naar het beeld en gelijkenis van God!**

Op de Pinksterdag in Handeling 2 wordt de kleine gemeenschap van zo'n 120 leerlingen van Jezus in één klap een gemeenschap van ruim drieduizend. Waren het aan het begin van die dag nog vrome Joden, die onderweg waren naar de tempel, en die uit alle volken van de wereld afkomstig waren, met eigen talen en eigen gebruiken, de uitstorting van de heilige Geest en het getuigenis van Petrus maakte, dat ze zich allemaal omkeerden en hun leven

aan de gekruisigde en opgestane Messias gaven, dat ze gedoopt werden, samen gingen eten en alles deelden. Doordat de Geest hen in de greep kreeg, konden ze kennelijk uitroepen: heeee kijk nou! je komt uit Egypte, je ruikt naar ander eten dan ik gewend ben, maar je bent net als ik! En hee jij daar met die gekke kleding als Medier, maar nou zie ik het, jij bent:

**vlees van mijn vlees, gebeente van mijn gebeente!
Geboren uit dezelfde Adam (Adem!!!)
Helemaal gelijk aan mij!
Naar het beeld en gelijkenis van God!**

Een opwekking van formaat. Maar niet zonder dat de heilige Geest erbij kwam, met beeld en geluid! Want als er iets diep in mensen verankerd is, dan zijn dat wel de patronen en opgetuigde structuren die scheiding maken. Die klontering en groepsvorming creëren, waardoor anderen niet meetellen en als minderwaardig worden gezien. En als er iets is, dat door de opstanding van Christus en de komst van de Geest onttroond en ontmaskerd moest worden, dan is het dat. Het is niet voor niets dat Petrus drie visioenen van de Geest nodig had om het huis van een heiden binnen te gaan en dat deze heiden eerst duidelijk de uitstorting van diezelfde Geest moest ontvangen, voordat Petrus kon zeggen: 'Jij bent dan wel een heiden, maar kijk nou!

**vlees van mijn vlees, gebeente van mijn gebeente!
Geboren uit dezelfde Adam (Adem!!!)
Helemaal gelijk aan mij!
Naar het beeld en gelijkenis van God!**

Tjeeeee nu snap ik het! God maakt geen onderscheid tussen mensen!' Het is niet voor niets, dat ons dat verhaal drie keer verteld wordt in het boek Handelingen, want anders zouden we er gewoon overheen lezen.

Het is ook niet voor niets dat Paulus in de brief, waarvan we een deel gelezen hebben, één en andermaal moet uitleggen, dat in de opstanding van de Heer, in de doop en in de Geest wij één zijn, als één lichaam uit verschillende delen. In het gedeelte dat we hebben gelezen gaat het over het feit dat niet iedereen dezelfde gaven ontvangt, maar dat het geheel van die gaven één maakt. Dat het niets met menselijke rangen en standen en andere structuren van onderscheid van doen heeft.

Dat één zijn heeft voor Paulus echte concrete consequenties. Als hij in dezelfde brief aan de Korinthiërs antwoordt op de vraag of er überhaupt nog getrouwd moet worden nu we in de opstanding van Christus leven, dan zegt hij: 'als je het kunt opbrengen om alleen te blijven, tja, dan kun je wél zonder enige afleiding je leven stellen in dienst van God.' Nu wordt vanuit ons perspectief vaak negatief gekeken naar die uitspraak, alsof Paulus het huwelijk minderwaardig vond. Maar Paulus bedoelt het heel anders! Hij zegt het namelijk zowel tegen meisjes en vrouwen als tegen jongens en mannen. Meisjes en vrouwen hadden in de structuren van die tijd geen enkel recht van bestaan, anders dan als bezit van hun man, of als uit te huwelijken bezit van hun vader. En Paulus zegt tegen hen: als je alleen blijft, ben je van waarde! God heeft je nodig! In precies dezelfde termen als hij dat tegen jongens en mannen zegt. Als de gemeente van Christus daarnaar ging leven, moest ze tegen de maatschappij in, het mogelijk maken dat vrouwen een eigen persoon of burger konden zijn. De wereld op zijn

kop! Dat op die manier, *anders dan in termen van een huwelijk*, mannen en vrouwen tegen elkaar konden zeggen: kijk nou!

**vlees van mijn vlees, gebeente van mijn gebeente!
Geboren uit dezelfde Adam (Adem!!!)
Helemaal gelijk aan mij!
Naar het beeld en gelijkenis van God!**

Het moet gezegd worden, dat de zondige structuren en patronen van scheiding en onderscheid zo hardnekkig zijn, dat ze in de geschiedenis van het Christendom steeds weer opnieuw opduiken, en herkend en ontmaskerd moeten worden. En dat het moed vraagt om daar voor te gaan staan. Dat gaat niet zonder de kracht van de heilige Geest.

Als Paulus in de twintigste eeuw had geleefd, dan was hij genoodzaakt geweest om de beroemde uitspraak, dat in Christus noch man noch vrouw, noch Jood noch Griek, noch slaaf noch vrije is, aan te vullen met: *noch zwart noch blank*. In 1906 gebeurt er in Los Angeles iets heel bijzonders. De Heilige Geest wordt uitgestort in een bepaald kerkgebouw en als gevolg daarvan ontstaat de allereerste gemengde gemeente in Amerika: zwart en blank komt samen en ze vallen elkaar om de hals: kijk nou! Jij bent zwart en ik ben wit,

**vlees van mijn vlees, gebeente van mijn gebeente!
Geboren uit dezelfde Adam (Adem!!!)
Helemaal gelijk aan mij!
Naar het beeld en gelijkenis van God!**

Helaas is dat enkele tientallen jaren niet meer het geval en is men weer netjes verdeeld in een witte en zwarte kerk. In de jaren 60 van de vorige eeuw moesten zwarte mensen in Amerika zich in het openbare leven laten leiden door bordjes 'whites only', ofwel 'alleen voor blanken!' Bepaalde zitplaatsen in de bus, parken en andere openbare gelegenheden waren voor hen verboden gebied. In 1963 wordt de Baptistische voorganger Martin Luther King gevangen genomen, nadat hij een geweldloze mars tegen dit racisme organiseerde in Birmingham Alabama. In die gevangenis krijgt hij een brief van de (blanke) kerkleiders uit die plaats, die het betreuren dat hij die mars heeft georganiseerd, omdat het aanstootgevend zou zijn. 'We snappen het wel, en we zijn het ook wel met je eens, maar je moet wachten,' schrijven ze, 'geef het toch de tijd'. Martin Luther King reageert diep teleurgesteld: 'dat juist de kerk dit aan mij moet schrijven! De kerk, die één lichaam predikt, maar dat lichaam schendt door te zwijgen uit angst en onverschilligheid voor sociaal onrecht! Ik doe deze dingen juist uit liefde voor het evangelie en voor God en ik geloof in een kerk, die durft te lijden onder het werkelijk naleven van het evangelie, zoals de vroege kerk dat ook deed!' King is uiteindelijk vermoord als gevolg van het feit dat hij deze zo hardnekkige structuur van rassenscheiding aanklaagde. Maar door de liefde en de kracht van de Geest heeft hij stand gehouden in waar hij in geloofde: de feestelijke herkenning dat we ongeacht sexe, achtergrond en huidskleur één vlees en één gebeente zijn.

Als Paulus in deze tijd had geleefd, dan had hij nog iets moeten toevoegen aan zijn uitspraak, en hij had er geen kunnen weglaten. In Christus is noch man noch vrouw noch Jood noch Griek, noch slaaf noch vrije - noch zwart noch blank, *noch hetero noch homo*.

Ook al zijn de rechten van homo's in het Nederlands burgerlijk wetboek inmiddels goed geregeld, het openbare klimaat is nog steeds heel anders, om van het klimaat in de kerk nog maar te zwijgen. Maar de opstanding van onze Heer heeft deze zondige scheidingsstructuren aan de kaak gesteld en aan de kant gezet en het wordt hoog, heel hoog tijd dat we daar werkelijk naar gaan leven! Dat we ongeacht wie we voor ons hebben uitroepen: hee kijk nou!

vlees van mijn vlees, gebeente van mijn gebeente!
Geboren uit dezelfde Adam (Adem!!!)
Helemaal gelijk aan mij!
Naar het beeld en gelijkenis van God!

In dat opzicht kan het Pinksterfeest niet zonder Pasen en kan de gemeente van Christus niet zonder Pinksteren. Want het kan zomaar zijn, dat we, net als de jonge kerk, en net als Martin Luther King, de moed dienen te hebben om te gaan staan voor *dit* evangelie! Dat we keuzes maken, die voor anderen aanstootgevend zijn omdat ze raken aan die klonters en bolwerken van scheiding, die ook dwars door onze samenleving heen lopen.

Broeders en zusters, wat zou het geweldig zijn als we zó in de greep komen van de Geest, dat die feestelijke herkenning over ons komt als een vreugdevuur!
Als een overstroming van Gods liefde, een 'unbounded love', ofwel ongebonden liefde. Ongebonden van persoonlijke relaties en familiebanden, ongebonden van persoonlijke smaak en voorkeuren, ongebonden van eigenbelang en vooroordelen. Eén in de Geest als liefdesfontein, die ons naar elkaar doet uitroepen:

vlees van mijn vlees, gebeente van mijn gebeente!
Geboren uit dezelfde Adam (Adem!!!)
Helemaal gelijk aan mij!
Naar het beeld en gelijkenis van God!

Als daar een werking van de Geest voor nodig is mét beeld en geluid, zoals op de eerste Pinksterdag, laat die opwekking maar alsjeblief komen! **Amen.**